

Eläkekassariidan ratkaisua odotetaan

Eläkeasioiden muutoksenhakulautakunta on pohtinut Viabekin selvitystilaan liittyvää ratkaisuaan alkukesästä lähtien. Laajat kirjalliset materiaalit toimitettiin jo keväällä ja suullinen käsittely tapahtui toukokuun lopussa. Viimeisimmät dokumentit kummaltakin osapuolelta toimitettiin oikeudelle kesäkuun aikana. Odottavan aika on pitkä ja nyt olisi kauppiaiden kannalta tärkeää saada päätös pitkittyneelle oikeusprosessille.

Kaikkein yksinkertaisimmillaan erimielisyydessä on kyse eläkekassan selvitystilahallinnon osakkaille viime vuoden lopussa lähettämästä erittäin suuresta lisämaksusta, jonka oikeudellisuudesta kiistellään. Suomen eläkekassoihin liittyvässä oikeuskäytännössä ei ole annettu sellaista ratkaisua, jossa kassan osakkaat olisivat joutuneet lisämaksuvelvollisiksi vastoin kassan sääntöjä. Eläkekassa Viabekin säännöt eivät myöskään tunne tällaista mahdollisuutta.

Helsingin kärjäoikeudessa järjestetään parhaillaan myös vuosien 2011 ja 2012 tilinpäätösten moiteoikeudenkäyntien pääkäsittelyt. Jälleen yksinkertaista riidan kohteena on Viabekin selvityspesän tilinpäätökseen viety noin 13 miljoonan euron tappio. Tarkoituksena oli periä tappio osakkailta, jotta kassan nollatulos voitaisiin aikaansaada.

Viabekin osakkaina olevat kauppiat ovat ilmoittaneet riidanalaisen lisämaksun omissa tilinpäätöksissään taseen ulkopuolisena tietona eli tilinpäätöksen liitetiedoissa. Tämä käytäntö on normaali ja myös kirjanpitolain mukainen silloin, kun kyseessä on riitainen saatava. Oikeustajun kannalta tuntuu varsin erikoiselta, että selvitystilassa olevan eläkekassan tilinpäätöksissä sama saatava on kuitenkin merkitty suoraan saatavaksi taseeseen. Kärjäoikeus joutuu ottamaan kantaa myös tähän kysymykseen pohtiessaan laadittujen tilinpäätösten oikeellisuutta.

Kassan osakkaiden kannalta kokonaisuudessa voi olla vain yksi oikeudenmukainen lopputulos. Useiden kymmenien jopa satojen tuhansien eurojen maksumiehiksi ei voida ajautua sen vuoksi, että valvova viranomaisena on päättänyt muuttaa aikaisemmin useampana vuonna hyväksymäänsä tulkin-taa pääomaturvan käyttämisestä Viabekin eri sijoitusten kirjaamisessa. Hallinnollisella päätöksellä ei saa olla mahdollista sysätä taloudellista taakkaa yrittäjille, jotka eivät millään tavalla ole voineet myötävaikuttaa eläkekassan sijoituspäätöksiin saati olleet tietoisia kassaan liittyessään nyt heille sysättävästä maksuvastuuta koskevasta riskistä.

Tapauksessa on vaakalaudalla lukuisten bensiinikauppiaiden koko elämäntyö. Suurin osa kassan jäsenistä on pieniä perheyriytyksiä, joilla ei luonnollisesti ole varaa maksaa tähtitieteellisiä vakuutusmaksuja. Käytännössä maksuun pantavat ylimääräiset lisäeläkemaksut merkitsisivät konkurssesja ja näiden seurauksena työttömäksi jääviä ihmisiä. Useita vuosia jatkuneet huonot talousuutiset saisivat tässä tapauksessa voimallista jatkoa myös omalta toimialaltamme.

Odotamme positiivisia uutisia riidan ratkaisun osalta – toivottavasti jo ennen tämän lehden ilmestymistä.

Mika Hokkanen